

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013

Uzupełnienie ankietyzacji wielkopolskich przedsiębiorstw na potrzeby identyfikacji inteligentnych specjalizacji i wyznaczenia kierunków polityki innowacyjnej regionu w perspektywie finansowej UE 2014-2020

Raport końcowy

Poznań, listopad 2013 r.

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
WIELKOPOLSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Spis treści

---

1. Szczegóły efektywnej realizacji doboru próby	3
1.1. Liczebność warstw	3
1.1.1. Wymiar pogrupowanych sekcji i działów PKD	5
1.1.2. Wymiar podregionalny	6
1.1.3. Wymiar wielkości przedsiębiorstw	6
1.2. Czasy realizacji ankiety	7
2. Ostateczna wersja kwestionariusza	8
2.1. Kwestionariusz	8
2.2. Trudności w realizacji	24

1. Szczegóły efektywnej realizacji doboru próby

1.1. Liczebność warstw

Badaną populacją były przedsiębiorstwa zatrudniające co najmniej jedną osobę, które prowadzą działalność na terenie województwa wielkopolskiego.

Ze względu na wyłączenie z badania osób samo zatrudnionych – przy jednoczesnym łączeniu tej kategorii przez Główny Urząd Statystyczny z przedsiębiorstwami – niemożliwe jest dokładne określenie wielkości populacji generalnej. Dane o liczbie przedsiębiorstw wpisanych do rejestru REGON pochodzą z II kwartału 2011 (sekcje i działy PKD oraz wielkość przedsiębiorstwa) oraz z IV kwartału 2011 (dane wg podregionów). Wszystkie te dane obejmują jednak również osoby samozatrudnione.

Według danych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych „Aktywni płatnicy składek w ubezpieczeniach emerytalnym i rentowych według liczby ubezpieczonych u płatnika IV kwartał 2012” 43% przedsiębiorstw z kategorii 0-9 pracowników to przedsiębiorstwa z podkategorii 1-9 pracownika. Wartość ta służyć nam będzie do szacowania udziału tej kategorii w województwie wielkopolskim.

Zgodnie z Opisem Przedmiotu Zamówienia w doborze próby uwzględnione zostały następujące wymiary :

- sekcje i działy PKD pogrupowane wg branż powiązanych,
- podregiony,
- wielkości przedsiębiorstwa.

Proponowany sposób doboru próby wyznacza wartości brzegowe dla każdego z trzech wymiarów. Przyjęto wartości brzegowe, nie zaś dokładne rozkłady krzyżowe (np. uwzględniające jednocześnie wielkość przedsiębiorstwa i subregion) ze względu na brak publicznie dostępnych danych opisujących populację na tak szczegółowym poziomie. Danych brakuje nie tylko dla przedsiębiorstw zatrudniających co najmniej jednego pracownika, ale i ogółem dla wszystkich przedsiębiorców. Niestety w oparciu o dostępne statystyki publiczne nie można oszacować udziału przedsiębiorstw prywatnych i publicznych na poziomie szczegółowości pozwalającym na określenie ich liczby w różnych kategoriach klasyfikacji PKD, wielkości liczonej liczbą zatrudnionych osób ani podregionem, w której prowadzą swoją działalność.

Proponowana próba ma zatem charakter celowy. Oznacza to, że wybierane były podmioty spełniające kryteria brzegowe zaś w toku badania kwoty te stopniowo się zapełniały. Zadaniem Wykonawcy na tym etapie badania było zrealizowanie dodatkowych 1500 ankiet do 2001 ankiet już wykonanych. Ostatecznie zrealizowano 1593 ankiety. Łącznie zebrano zatem 3594 ankiety, które przyjęły rozkład zgodny ze schematem przedstawionym w rozdziale 2 niniejszego raportu.

Bazy danych podmiotów gospodarczych będące w posiadaniu Wykonawcy pochodziły w znaczącej części z kompilacji źródeł internetowych - takich jak serwisy Pkt.pl, Panoramafirm.pl oraz podobnych. W ramach kompleksowej pracy badawczej Wykonawca śledził zmiany zachodzące na ww. wyszukiwarkach firm i starał się kompilować informacje pochodzące z tych źródeł w całość, wzbogacając tak powstałą bazę w dodatkowe informacje pochodzące z naszych badań telefonicznych i on-line. Wszystkie bazy danych Wykonawcy są na bieżąco aktualizowane w przez studio Call Center. Dodatkowo, aby zapobiec pojawieniu się w ostatecznej bazie wyników duplikatów, nazwy firm, które do tej pory wzięły udział w badaniu pochodzące z bazy HBI-online, zostały usunięte z operatu firm. Pozostałe wpisy z bazy HBI-online zostały dołączone do operatu firm przygotowanych przez Wykonawcę.

Liczebności wszystkich warstw mają charakter nieproporcjonalny, lecz strukturze próby przywrócona została struktura populacji w wyniku procedury ważenia wyników. Poniżej zaprezentowano procedurę obliczania wartości wagi.

	A	B	C	D	E	F	G
1							
2				populacja	N	waga	
3		warstwa 1	=D3/\$D\$8	100	10	=(D3*\$E\$8)/E3	
4		warstwa 2	=D4/\$D\$8	150	20	=(C4*\$E\$8)/E4	
5		warstwa 3	=D5/\$D\$8	100	15	=(C5*\$E\$8)/E5	
6		warstwa 4	=D6/\$D\$8	200	25	=(C6*\$E\$8)/E6	
7		warstwa 5	=D7/\$D\$8	100	20	=(C7*\$E\$8)/E7	
8				=SUMA(D3:D7)	=SUMA(E3:E7)		
9							

W toku badania wystąpił problem z osiągnięciem zakładanych liczebności w wybranych warstwach. Problem ten dotyczył jednak jedynie dwóch sekcji. Ostatecznie zrealizowano większą liczbę wywiadów niż zakładano. Zmniejszono jednak liczebność wspomnianych dwóch sekcji w kategorii sekcji i działów PKD (2. górnictwo i wydobywanie oraz 13. wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzowanych).

1.1.1. Wymiar pogrupowanych sekcji i działów PKD

Ostatecznie osiągnięto następujące wielkości kwot w tym wymiarze.

n - wielkość próby,

N – wielkość populacji,

e – maksymalny błąd oszacowania.

kategoria	n pierwotny	n efektywny	N	odsetek populacji *	e
1. rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	150	150	14054	1,07%	7,96%
2. górnictwo i wydobywanie	100	60	393	15,27%	11,65%
3. przetwórstwo spożywcze	150	160	3809	4,20%	7,58%
4. produkcja odzieżowo-tekstylna	150	158	4637	3,41%	7,66%
5. produkcja drewna, papieru i pochodne	150	174	6180	2,82%	7,32%
6. produkcja chemiczna	150	188	3978	4,73%	6,98%
7. produkcja metali i wyrobów metalowych	150	172	6479	2,65%	7,37%
8. produkcja komputerów i elektroniki	150	159	1027	15,48%	7,14%
9. produkcja i naprawa maszyn	150	163	5307	3,07%	7,56%
10. produkcja samochodów i sprzętu transportowego	150	150	512	29,30%	6,73%
11. produkcja mebli	150	150	3884	3,86%	7,84%
12. pozostała produkcja wyrobów	150	163	2196	7,42%	7,85%
13. wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzowanych	100	60	714	8,40%	12,11%
14. dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	100	100	1420	7,04%	9,45%
15. budownictwo	150	154	50356	0,31%	7,88%
16. handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	100	117	105458	0,11%	9,05%
17. transport i gospodarka magazynowa	150	150	23113	0,65%	7,98%
18. turystyka i rekreacja	100	107	14562	0,73%	9,44%
19. działalność medialna	100	100	2147	4,66%	9,57%
20. działalność telekomunikacyjna i informatyczna	150	150	11524	1,30%	7,95%
21. działalność finansowa i ubezpieczeniowa	100	100	11843	0,84%	9,80%
22. działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	100	101	14866	0,68%	9,72%
23. działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	100	100	35721	0,28%	9,79%
24. działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	100	100	10732	0,93%	9,75%
25. administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	0	0	2778		
26. edukacja	100	100	13489	0,74%	9,76%
27. opieka zdrowotna i pomoc społeczna	100	100	20254	0,49%	9,78%

kategoria	n pierwotny	n efektywny	N	odsetek populacji*	e
28. działalność związana z kulturą i rozrywką	100	101	4801	2,10%	9,65%
29. pozostała działalność	100	107	20272	0,53%	9,45%
Ogółem:	3500	3594	396506	0,91%	1,63%

*Dane uwzględniają osoby samo zatrudnione. Faktyczna populacja jest zatem mniejsza, a co za tym idzie odsetek badanej populacji wyższy.

1.1.2. Wymiar podregionalny

Ostatecznie osiągnięto następujące wielkości kwot w tym wymiarze.

n - wielkość próby

N – wielkość populacji,

e – maksymalny błąd oszacowania.

kategoria	n pierwotny	n efektywny	N	odsetek populacji*	e
Podregion 57 - kaliski	553	568	62041	0,92%	4,09%
Podregion 58 - koniński	520	534	58415	0,91%	4,22%
Podregion 59 - leszczyński	502	515	56347	0,91%	4,30%
Podregion 60 - pilski	308	316	34565	0,91%	5,49%
Podregion 61 - poznański	695	714	77958	0,92%	3,65%
Podregion 62 - m. Poznań	922	947	103481	0,92%	3,17%
Ogółem:	3500	3594	392807	0,91%	1,63%

*Dane uwzględniają osoby samo zatrudnione. Faktyczna populacja jest zatem mniejsza, a co za tym idzie odsetek badanej populacji wyższy.

1.1.3. Wymiar wielkości przedsiębiorstw

Ostatecznie osiągnięto następujące wielkości kwot w tym wymiarze.

n - wielkość próby

N – wielkość populacji,

e – maksymalny błąd oszacowania.

kategoria	n pierwotny	n efektywny	N	odsetek populacji*	e
1-9 prac.	1724	1770	160704*	1,10%	2,32%
10 - 49 prac.	1225	1258	15545	8,09%	2,65%
50 - 249 prac.	437	449	3095	14,51%	4,28%
250 i więcej prac.	114	117	436	26,83%	7,75%
Ogółem:	3500	3594	179780	2,00%	1,62%

*Dane szacunkowe.

1.2. Czas realizacji ankiety

Średni czas realizacji ankiety wyniósł 28 minut i 16 sekund. Poniżej umieszczono szczegółowy rozkład czasów odpowiedzi.

Czas wywiadów od	Czas wywiadów do	Ilość wywiadów
00:00:00	00:15:59	51
00:16:00	00:25:59	567
00:26:00	00:35:59	507
00:36:00	00:45:59	298
00:46:00	00:59:59	141
01:00:00	01:28:00	29
Suma		1593
Średni czas wywiadów		00:28:16

2. Ostateczna wersja kwestionariusza

2.1. Kwestionariusz

Dzień dobry, nazywam się ..... i realizuję badanie dla Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego.

Czy mógłbym/mogłabym rozmawiać z osobą, która w Państwa firmie posiada największą wiedzę na temat polityki personalnej firmy, w tym działań rekrutacyjnych, kompetencji pracowników oraz organizacji szkoleń?

Chciał(a)bym przeprowadzić z Panem/ Panią wywiad potrzebach o przedsiębiorstwach we wdrażaniu nowych rozwiązań, które pozwolą im utrzymać, a nawet polepszyć swoją sytuację na rynku. Materiał zebrany dzięki Państwa uprzejmości i zaangażowaniu zostanie wykorzystany w wyznaczeniu kierunków polityki gospodarczej województwa wielkopolskiego na lata 2014 – 2020. Zapewniamy, że badanie ma charakter niekomercyjny, a uzyskane w ich trakcie wyniki będą wykorzystane wyłącznie do celów naukowych w postaci zbiorczych zestawień uniemożliwiających identyfikację odpowiedzi udzielonych przez poszczególnych respondentów.

Metryczka:

Struktura organizacyjna

(Dane o siedzibie przedsiębiorcy i sekcji PKD pochodzić będą z bazy teleadresowej)

1. Wielkość przedsiębiorstwa:

- Indywidualna działalność (0 osób) (ank. --> koniec) [CADAS zapisz odpowiedź]
- Mikroprzedsiębiorstwo zatrudniające co najmniej jedną osobę (1-9 osób)
- Małe przedsiębiorstwo (10-49 osób)
- Średnie przedsiębiorstwo (50-249 osób)
- Duże przedsiębiorstwo (powyżej 250 osób)

Jaką pozycję zajmuje Pan(i) w strukturze przedsiębiorstwa?

- kierownik
- dyrektor
- członek zarządu
- właściciel
- inne - koniec wywiadu

2. Ile filii/oddziałów posiada Państwa przedsiębiorstwo: .....

3. W którym roku Państwa firma rozpoczęła swoją działalność: .....

4. Forma organizacyjna przedsiębiorstwa:

- Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą
- Spółka z o.o.
- Spółka cywilna
- Spółka akcyjna
- Spółka jawna
- Inna, jaka? .....

5. Jakie są Państwa główne produkty/usługi? ..... / ..... / .....

a. Na jakim rynku sprzedajecie Państwo tą usługę/ produkt?

i. Jaki zasięg geograficzny:

- Rynek lokalny
- Rynek regionalny
- Rynek krajowy

- Inne, Jakie? .....
  - Dla jakich grup klientów: .....
- b. Czy jakieś inne podmioty pośredniczą między Państwem a ostatecznymi użytkownikami Państwa produktów/ usług? (np. sklepy internetowe, indywidualne punkty sprzedaży detalicznej)
- i. Tak
  - ii. Nie
  - iii. Nie wiem (ank. nie czytać)
    - (Zadaj pytanie jeśli tak) Jakie to podmioty?
      - a. Hurtowanie
      - b. Sieci sprzedaży detalicznej
      - c. Indywidualne punkt sprzedaży detalicznej
      - d. Sklepy internetowe
      - e. Inne, jakie? .....
- c. Proszę oszacować ile firm stanowi dla Państwa bezpośrednią konkurencję?
..... (ank. wpisz 9999 jeśli nie wiem/ odmowa odpowiedzi)

Sytuacja przedsiębiorstwa:

6. Proszę powiedzieć w stosunku do grudnia 2010 zatrudnienie w Państwa przedsiębiorstwie jest obecnie
- i. większe
  - ii. mniejsze
  - iii. nie zmieniło się
    - (zadaj jeśli większe lub mniejsze) A ile osób mniej/ więcej (ank. dostosuj do przypadku) pracuje w Państwa firmie? ..... (ank. wpisz 9999 jeśli nie wiem/ odmowa odpowiedzi)
    - (zadaj jeśli większe lub mniejsze) A ile jest teraz zatrudnionych?
..... (ank. wpisz 9999 jeśli nie wiem/ odmowa odpowiedzi)

7.

7a. Osoby z jakim wykształceniem przeważają w Państwa firmie? (pytanie wielokrotnego wyboru) (ank. zaznacz więcej niż jedną odpowiedź tylko gdy dominujące grupy są równoliczne)

- i. podstawowym
- ii. zawodowym
- iii. średnim ogólnym
- iv. średnim technicznym
- v. wyższym ogólnym
- vi. wyższym technicznym
- vii. ze stopniem doktora
- viii. nie wiem (ank. nie czytać)

(zadaj jeśli w 7a. inne niż z wyższym ogólnym bądź z wyższym technicznym) 7b. Czy zatrudniacie państwo osoby z wykształceniem wyższym?

- i. Tak
- ii. Nie
- iii. Nie wiem (ank. nie czytać)

(zadaj jeśli w 7a. inne niż ze stopniem doktora) 7c. Czy zatrudniacie państwo osoby ze stopniem doktora?

- i. Tak
- ii. Nie
- iii. Nie wiem (ank. nie czytać)

8. Proszę powiedzieć w stosunku do grudnia 2010 przychody ze sprzedaży w Państwa przedsiębiorstwie są obecnie:

- i. większe
- ii. mniejsze
- iii. nie zmieniły się

b. (zadaj jeśli większe lub mniejsze) O ile procent zmieniły się Państwa przychody ze sprzedaży? ..... (ank. wpisz 9999 jeśli nie wiem/ odmowa odpowiedzi)

9. Proszę wskazać wszystkie w wymienionych przeze mnie działania, które prowadzi Państwa przedsiębiorstwo? (ank. jeśli wskazano kategorię główną, dopytać o kategorię szczegółową):

Działalność przedprodukcyjna (Projektowanie wyrobów, Zakupy surowców i materiałów, Transport surowców i materiałów do zakładu produkcyjnego, Pozyskiwanie środków finansowych, Badania i rozwój):	
Projektowanie wyrobów	
Zakupy surowców i materiałów	
Transport surowców i materiałów do zakładu produkcyjnego	
Pozyskiwanie środków finansowych	
Badania i rozwój	
Inne (jakie?)	
Produkcja	
Produkcja oraz magazynowanie podzespołów i części/elementów wstępnie przetworzonych	
Montaż	
Transport wewnętrzny	
Pakowanie	
Magazynowanie gotowych produktów	
Inne (jakie?)	
Sprzedaż	
Dystrybucja	
Transport do finalnych odbiorców	
Serwis	
Podtrzymywanie kontaktów z użytkownikami	
Inne (jakie?)	
Usługi	
Usługi powiązane z własnymi produktami	
Usługi powiązane z produktami innych firm	
Usługi dla biznesu	
Usługi dla klienta indywidualnego	
Inne (jakie?)	
Funkcje pomocnicze (Zarządzanie strategiczne, marketingowe, technologiczne, finansowe, związane z zasobami ludzkimi)	
Zarządzanie strategiczne	

Marketingowe	
Technologiczne	
Finansowe	
Związane z zasobami ludzkimi	
Inne (jakie?)	

Model biznesu i uwarunkowania innowacyjności

10. Proszę powiedzieć w jakim stopniu zgadza się Pan(i) z poniższymi stwierdzeniami?

		Całkowicie się nie zgadzam				Całkowicie się zgadzam
		1	2	3	4	5
1	Wytwarzane przez nas produkty i usługi mają charakter tradycyjny i niezmienny od lat					
2	Nasze produkty i usługi są standardowe i na rynku istnieje wielu innych producentów/dostawców podobnej oferty					
3	Jesteśmy liderem na rynku w swojej branży					
4	Jesteśmy liderem pod względem doskonalenia/ ulepszania naszych produktów i usług					
5	Jako firma skutecznie reagujemy na nowe trendy rynkowe					
6	Nasze produkty i usługi mają charakter innowacyjny i nie mają konkurencji na rynku polskim					
7	Nasze produkty mają charakter wyspecjalizowany i sprzedajemy je na rynkach niszowych					

11. Czy spotkał(a) się Pan(i) z pojęciem „zarządzanie procesami w firmie”?

- Tak
- Nie
- Nie wiem (ank. nie czytać)

11.1. (zadaj jeśli 11: tak) Czy posiadacie Państwo spisany strukturę procesów w Państwa firmie?

- Tak
- Nie
- Nie wiem (ank. nie czytać)

(zadaj jeśli 11.1: tak) Kto ją przygotował?

- Sami ją Państwo przygotowaliście
- Zewnętrzni konsultanci
- Inne, jakie? .....

(zadaj jeśli 11.1: tak) Czy podlega ona okresowym aktualizacjom?

- Tak
- Nie
- Nie wiem (ank. nie czytać)

(zadaj jeśli 11.1: tak) Czy wykorzystujecie Państwo rozwiązania informatyczne wspomagające zarządzanie i optymalizację procesów?

- Tak
- Nie
- Nie wiem (ank. nie czytać)

12. (pytanie przeniesione)

13. (pytanie przeniesione)

14. Czy prowadzą Państwo działalność na rynkach międzynarodowych?

- Tak
- Nie
- Nie wiem (ank. nie czytać)

14.1. (zadaj jeśli 14: tak) Jaką część przychodów firmy generuje eksport/działalność na rynkach międzynarodowych:

- 1-25%
- 26-49%
- 50-75%
- 76-100%
- Nie wiem (ank. nie czytać)

14.2. (zadaj jeśli 14: tak) Jakie są Państwa główne międzynarodowe rynki działania (an. pytanie wielokrotnego wyboru):

- Unia Europejska
- Kraje Europejskie nie należące do Unii Europejskiej
- Nieuropiejskie kraje byłego Związku Radzieckiego
- USA i Kanada
- Kraje Ameryki Południowej
- Kraje azjatyckie nie będące byłymi krajami Związku radzieckiego
- Kraje afrykańskie

14.3. (zadaj jeśli 14: tak) Jakie działania Państwo podejmujecie na rynkach międzynarodowych:

- Eksportując bezpośrednio
- Eksportując pośrednio
- Poprzez współpracę z przedsiębiorstwem zagranicznym
- Poprzez oddział naszej firmy
- Poprzez własną spółkę zagraniczną
- Jako dostawca
- Jako poddostawca
- Jako kooperant
- Jako pośrednik
- Inne, jakie? .....

Strategiczne zarządzanie innowacją

15. W jakim stopniu zgadza się Pan(i) z poniższymi twierdzeniami?

		Całkowicie się nie zgadzam				Całkowicie się zgadzam
		1	2	3	4	5
a	W naszej firmie mamy jasną strategię działania na przyszłość					
b	W firmie regularnie rozmawiamy o zmianach obecnych produktów i usług lub zmianach w organizacji firmy czy sposobach sprzedaży					
c	Mamy pełną świadomość mocnych i słabych stron firmy					

15.1. (zadaj jeśli 15a: 4 lub 5) Czy Państwa strategia jest spisana w postaci dokumentu?

- Tak
- Nie
- Nie wiem (ank. nie czytać)

15.1..1. (zadaj jeśli 15.1: tak oraz jeśli 1: średnie lub duże) Czy Państwa strategia jest podzielona na cele dla poszczególnych działów/jednostek?

- Tak
- Nie
- Nie wiem (ank. nie czytać)

15.1..2. (zadaj jeśli 15.1: tak) Czy Państwa strategia jest regularnie oceniana (co najmniej raz w roku)?

- Tak
- Nie
- Nie wiem (ank. nie czytać)

15.1..3. (zadaj jeśli 15.1: tak) Proszę powiedzieć w jakim stopniu z zgadza się Pan(i) z poniższymi twierdzeniami odnoszącymi się do Państwa strategii?

	Całkowicie się nie zgadzam				Całkowicie się zgadzam
	1	2	3	4	5
Większość pracowników zna strategię firmy					
Większość pracowników popiera strategiczny kierunek rozwoju firmy					

15. W jakim horyzoncie czasowym przygotowywane są plany działalności Państwa firmy? (ank. możliwość wielu odpowiedzi za wyjątkiem odpowiedzi ostatniej)

- 1 – 3 miesiące
- 4 – 6 miesięcy
- 7 – 12 miesięcy
- Od roku do 2 lat
- 3 i więcej lat
- Nie planujemy, działamy na bieżąco

16. Proszę powiedzieć w jakim stopniu zgadza się Pan(i) z poniższymi twierdzeniami:

	Całkowicie się nie zgadzam				Całkowicie się zgadzam

		1	2	3	4	5
1.	Utrzymujemy długoterminowe relacje z klientami					
3.	Wiemy, co cenią sobie nasi klienci					
4.	Aktywnie angażujemy naszych klientów w zmiany obecnych produktów i usług lub zmiany w organizacji firmy czy sposobach sprzedaży					
5.	Sugestie i skargi klientów często są początkiem poprawy procesów w firmie					
6.	Narzędzia teleinformatyczne są ważnym sposobem na nawiązanie kontaktu z klientami					

Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych

17. Czy wymieniacie Państwo automatycznie, czyli z wykorzystaniem systemu informatycznego dokumenty z klientami/dostawcami? Chcę podkreślić, że chodzi tu o inną niż e-mailową wymianę dokumentów.

- Tak, z dostawcami
- Tak, z klientami
- Tak, z dostawcami i z klientami
- Nie, wymiana dokumentów następuje drogą tradycyjną

18. Czy wysyłacie Państwo bądź odbieracie elektroniczne faktury?

- Tak, wysyłamy
- Tak, odbieramy
- Tak, wysyłamy i odbieramy
- Nie wysyłamy, ani nie odbieramy

19. Czy posiadacie Państwo system informatyczny (inny niż pakiet biurowy w stylu MS Office) wspomagający zarządzanie przedsiębiorstwem?

- Tak
- Nie
- Nie wiem (ank. nie czytać)

19.1. (zadaj jeżeli 19: tak) Jaki system informatyczny posiada Pana/i przedsiębiorstwo? (ank. możliwe wiele odpowiedzi)

- Zarządzanie relacjami z klientami (CRM)
- Zarządzanie relacjami z dostawcami (SRM)
- Zarządzanie kadrowo-płacowe (HRM)
- Zarządzanie magazynem (WMS)
- Zarządzanie łańcuchem dostaw (SCM)
- Wspomaganie analityczne i biznesowe (Data Mining | Business Intelligence)
- Zarządzanie całym przedsiębiorstwem (ERP)
- Wspomaganie produkcji (CAM)
- Wspomaganie projektowania (CAD)
- Zarządzanie pracą grupową / projektami (CSCW)

Komunikacja, system wiedzy i kształcenie pracowników

20. W jakim stopniu zgadza się Pan(i) z poniższymi twierdzeniami?

		Całkowicie się nie zgadzam				Całkowicie się zgadzam
		1	2	3	4	5
2	Nasza firma posiada umiejętności i wiedzę technologiczną niezbędną do wprowadzania innowacji, czyli zmian w produktach lub usługach, organizacji firmy, formie lub sposobie sprzedaży					
3	W naszej firmie mamy wystarczającą wiedzę zarządczą, żeby skutecznie wprowadzać innowacje					
6	Nasza firma inwestuje więcej w edukację i szkolenia pracowników niż większość firm w naszej branży					
7	Technologia ma kluczowe znaczenie dla naszej firmy					
15	Wykorzystujemy pomysły pracowników					
16	Zachęcamy pracowników do usprawnień ich stanowiska pracy					
17	Nagradzamy pracowników za ich pomysły					
18	Ułatwiamy pracownikom podnoszenie swojej wiedzy					
21	Inwestycja w nowe maszyny, czy technologię daje większe efekty niż inwestycja w rozwój pracowników					

21. Które z poniżej wymienionych źródeł wiedzy i informacji o rynku, nowych trendach itp. są ważne dla Pana/i firmy? (ank. możliwość wielu odpowiedzi)

- Klienci
- Dostawcy
- Konkurenci
- Informacja publiczna (Internet, targi branżowe, prasa branżowa, seminaria)
- Centra wiedzy (szkoły zawodowe i centra kształcenia zawodowego, uniwersytety, instytuty badawcze, instytuty przemysłowe)
- Doradcy (instytucje otoczenia biznesu, firmy doradcze, instytucje finansowe, księgowi)
- Inne, Jakie? .....
- Żadne (ank. nie czytaj)

Znaczenie KET (kluczowych technologii wspomagających), TIK (technologii informacyjno-komunikacyjnych) i sektorów kreatywnych w działalności przedsiębiorstw

(zadaj jeśli pytanie 9 wskazano produkcja)

22. Technologie lub materiały, z której z poniższych dziedzin są u Państwa stosowane: (ank. możliwość wielu odpowiedzi za wyjątkiem odpowiedzi ostatniej)

- Nanotechnologia
- Mikro i nano-elektronika (w tym półprzewodniki)
- Zaawansowane materiały (np. polimery, biomateriały, materiały optyczne itd.)
- Biotechnologia
- Fotonika

- Inne, jakie? .....
- Nie wykorzystujemy żadnych z tych materiałów

(zadaj jeśli pytanie 9 wskazano produkcja)

23. A czy do 2020 roku Pana/i firma przewiduje wykorzystanie któreś z tych technologii lub materiałów? (ank. lista tożsama z tą z pytania 23. Jeśli respondent powie nie, nie musisz doczytywać listy do końca. Możliwość wielu odpowiedzi za wyjątkiem odpowiedzi ostatniej)

- Nanotechnologia
- Mikro i nano-elektronika (w tym półprzewodniki)
- Zaawansowane materiały (np. polimery, biomateriały, materiały optyczne itd.)
- Biotechnologia
- Fotonika
- Inne, jakie? .....
- Nie przewidujemy wykorzystania tych materiałów

(zadaj jeśli pytanie 9 wskazano produkcja)

24. Teraz chciałabym dowiedzieć się o wykorzystanie przez Państwa firmę dizajnu i rozwiązań informatycznych. Proszę powiedzieć, w jakim stopniu zgadza się Pan(i) z poniższymi twierdzeniami:

		Całkowicie się nie zgadzam				Całkowicie się zgadzam
		1	2	3	4	5
1.	Nasza firma regularnie korzysta z usług projektantów					
2.	Klienci wybierają nasze produkty dzięki unikalnemu wzornictwu/dizajnowi					
3.	Chronimy nasze wzory przemysłowe/użytkowe (mamy je zarejestrowane)					
4.	Chronimy nasze znaki towarowe (mamy je zarejestrowane)					

(zadaj wszystkim)

5.	Działamy na rynku usług elektronicznych					
6.	Ważnym kanałem sprzedaży naszych produktów jest Internet					
7.	Śledzimy i wykorzystujemy nowe rozwiązania teleinformatyczne					
8.	Rozwiązania informatyczne zwiększają wydajność pracy w naszej firmie					

Potencjał innowacyjny i procesy innowacyjne

25. (pytanie usunięte)

12. Czy w ciągu ostatnich 3 lat wprowadzaliście Państwo innowacje, czyli nowe lub znacząco zmienione produkty lub usługi, zmiany w organizacji firmy, formie lub sposobie sprzedaży, które były już znane na rynku?

- Tak
- Nie
- Nie wiem (ank. nie czytać)

12.1 (zadaj jeśli 12: tak) Jaką część przychodów firmy generują te produkty lub usługi wprowadzone w okresie ostatnich 3 lat:

- 1-25%

- 26-49%
- 50-75%
- 76-100%
- Nie wiem (ank. nie czytać)

13. Czy w ciągu ostatnich 3 lat wprowadzaliście Państwo innowacje, czyli nowe lub znacząco zmienione produkty lub usługi, zmiany w organizacji firmy, formie lub sposobie sprzedaży, które stanowiły nowości rynkowe?

- iv. Tak
- v. Nie
- vi. Nie wiem (ank. nie czytać)

13.1 (zadaj jeśli 13: tak) Jaką część przychodów firmy generują te produkty i usługi wprowadzone w okresie ostatnich 3 lat:

- 1-25%
- 26-49%
- 50-75%
- 76-100%
- Nie wiem (ank. nie czytać)

(zadaj jeśli pytanie 12 i/lub pytanie 13 co najmniej raz wskazano tak)

26. W jakim stopniu zgadza się Pan(i) z poniższymi twierdzeniami?

		Całkowicie się nie zgadzam				Całkowicie się zgadzam
		1	2	3	4	5
2.	Wprowadzamy tylko już sprawdzone innowacje (produkty i usługi już obecne na rynkach zagranicznych lub krajowym)					
3.	W naszej firmie zasady i procedury są przeszkodami dla innowacji					
4.	Większość pracowników jest otwartych na zmiany					
5.	Pracownicy są aktywnie zaangażowani w procesy innowacyjne w firmie, np. we wprowadzanie zmian produktów, usług, sposobu organizacji					
7b.	Szef jest autorem większości innowacyjnych pomysłów w naszej firmie					
8.	Błędy nie są uważane za dobre, ale w naszej firmie traktujemy je jako okazje do nauki					
9.	Doskonalimy i usprawniamy procesy w naszej firmie (metody produkcji, dostawy, tworzenia i świadczenia usług)					
10.	Wprowadzamy innowacyjne rozwiązania marketingowe (wygląd i opakowanie produktów, sposoby promocji i sprzedaży)					
11.	Wprowadzamy nowe metody i procedury organizacji pracy przedsiębiorstwa (innowacje organizacyjne)					

31.1 (zadaj jeśli pytanie 12 i/lub pytanie 13 co najmniej raz wskazano tak) Dlaczego Państwa firma wprowadza innowacje, czyli zmienia swoje produkty i usługi, organizację firmy, formy lub sposób sprzedaży? (ank. możliwe wiele odpowiedzi)

- Stworzenia produktów i usług o wyższej marży

- Poprawy jakości produktów i usług
- Podniesienia obrotów
- Wejścia na nowe rynki
- Obniżenia kosztów
- Pokonania konkurentów
- Otrzymania dotacji

31.2 (zdać jeśli pytanie 12 i/lub pytanie 13 co najmniej raz wskazano tak) Proszę powiedzieć na ile zgadza się Pan(i) z poniższymi stwierdzeniami. Wymień takie trzy.

		Całkowicie się nie zgadzam				Całkowicie się zgadzam
		1	2	3	4	5
1.	Innowacja jest kluczowa dla odróżnienia się od konkurentów					
2.	Brak innowacji natychmiast wpłynie na nasze wyniki finansowe					
3.	Bez innowacji zagrożone jest istnienie firmy					

27. Czy w Państwa firmie? (ank. możliwe wiele odpowiedzi, jeśli wskazano ostatnią odpowiedź, wówczas jest jedyną możliwą)

- Systematycznie prowadzi się prace nad zmianami i udoskonaleniami
- W firmie powołano osobę/zespół ds. innowacji
- Nie realizujemy żadnego z wymienionych działań

27.1. (zadaje jeśli 27: inne niż nie realizujemy żadnego z wymienionych działań) Które z poniższych stwierdzeń odnosi się do Państwa firmy? (ank. możliwe wiele odpowiedzi, jeśli wskazano ostatnią odpowiedź, wówczas jest jedyną możliwą)

- Zgłaszane pomysły zmian i usprawnień są systematycznie oceniane
- Przekształcamy zgłaszane pomysły w prototypy/gotowe rozwiązania i je wdrażamy
- Pomysły innowacyjne są rozwijane wspólnie z klientami i partnerami firmy
- Rozwiązania innowacyjne są sprzedawane na zewnątrz
- Firma posiada system ochrony własności intelektualnej
- Osoby z różnych działów regularnie ze sobą współpracują
- Żadne z powyższych

28. Które z poniższych działań Państwo realizujecie? (Ank. jeśli respondent wskaże, że są realizowane wówczas zapytaj „A realizujecie je Państwo sami czy zlecacie?” i zaznacz właściwą odpowiedź)

28.1.

		Nie realizujemy	samodzielnie	zlecamy	czasem samodzielnie, czasem zlecamy
1.	identyfikacja możliwości wprowadzania innowacji				
2.	analizy i badania związane z możliwościami finansowymi i technologicznymi				
3.	strategia zarządzania innowacją				
4.	badanie potrzeb użytkowników produktów i				

	usług				
5.	badanie potrzeb partnerów biznesowych				
6.	generowanie pomysłów na innowacji				
7.	weryfikacja pomysłów na innowacje				
8.	testowanie i projektowanie produktów lub usług				
9.	prototypowanie				
10.	produkcja				
11.	komercjalizacja (dystrybucja i sprzedaż)				

28.2. (zadaje jeśli 28.1: co najmniej raz wskazano inne niż „nie realizujemy”) Które z etapów procesu innowacyjnego przysparzają Państwu trudność? (CADAS wyświetli tylko te wskazane w 28.1):

		Realizowane z łatwością				Bardzo trudne, nie ma możliwości i realizacji
		1	2	3	4	5
1.	identyfikacja możliwości wprowadzania innowacji					
2.	analizy i badania związane z możliwościami finansowymi i technologicznymi					
3.	strategia zarządzania innowacją					
4.	badanie potrzeb użytkowników produktów i usług					
5.	badanie potrzeb partnerów biznesowych					
6.	generowanie pomysłów na innowacji					
7.	weryfikacja pomysłów na innowacje					
8.	testowanie i projektowanie produktów lub usług					
9.	prototypowanie					
10.	produkcja					
11.	komercjalizacja (dystrybucja i sprzedaż)					

29. Czy Pana/i firma opracowuje nowe technologie? Przez nowe technologie rozumiemy wartości niematerialne i prawne, w szczególności wyniki badań i prac rozwojowych, które umożliwiają wytwarzanie nowych lub udoskonalanie wyrobów lub usług, a które nie są stosowane na świecie przez okres dłuższy niż ostatnich 5 lat.

- Tak
- Nie
- Nie wiem (ank. nie czytać)

29.1. (zadaj jeżeli 29: tak) Czy posiadacie Państwo patenty na wytwarzane technologie?

- Tak
- Nie
- Nie wiem (ank. nie czytać)

29.2. (zadaj jeżeli 29: tak) Czy posiadacie Państwo zgłoszenia patentowe na wytwarzane technologie?

- Tak
- Nie
- Nie wiem (ank. nie czytać)

29.3. (zadaj jeżeli 29: tak) Czy firma w ciągu ostatnich 3 lat osiągała przychody z tytułu umów licencyjnych?

- Tak
- Nie
- Nie wiem (ank. nie czytać)

29.3..1. (zadaj jeżeli 29.3: tak) Jaką część przychodów firmy generują przychody z tytułu umów licencyjnych?

- 1-25%
- 26-49%
- 50-75%
- 76-100%
- Nie wiem (ank. nie czytać)

29.4. (zadaj jeżeli 29: tak) Czym wyróżniają się wytwarzane technologie na tle konkurencji? (ank. możliwe wiele odpowiedzi, jeśli wskazano ostatnią odpowiedź, wówczas jest jedyną możliwą)

- Jakością
- Ceną
- Wykorzystanymi rozwiązaniami
- Efektywnością
- Łatwością stosowania
- Obsługą techniczną
- Inne, jakie .....
- Niczym, ponieważ konkurencja nie istnieje
- Nie wiem (ank. nie czytać)

30. Czy Pana/i firma posiada własny dział badań i rozwoju?

- Tak
- Nie
- Nie wiem (ank. nie czytać)

31. Czy firma współpracuje z jednostkami badawczo-rozwojowymi?

- Tak
- Nie
- Nie wiem (ank. nie czytać)

31.1. (zadaj jeżeli 31: tak) W jakim zakresie Państwo współpracujecie? (ank. możliwe wiele odpowiedzi)

- Ekspertyzy
- Transfer wiedzy i pomysłów (finansowanie pomysłów naukowców)
- Opracowanie nowych produktów/usług
- Rozwój istniejących produktów/usług
- Inne, jakie .....

32. Czy firma współpracuje z instytucjami otoczenia biznesu? Chodzi tu o takie instytucje jak firmy doradcze, parki technologiczne czy instytucje finansowe.

- Tak
- Nie
- Nie wiem (ank. nie czytać)

32.1. (zadaj jeżeli 32:tak) W jakim zakresie Państwo współpracujecie? (ank. możliwe wiele odpowiedzi)

- Ekspertyzy
- Pozyskiwanie funduszy europejskich
- Doradztwo
- Szkolenia
- Coaching
- Inne, jakie .....

33. Proszę powiedzieć czy w ciągu ostatnich trzech lat (tzn. od maja 2010 do dziś) ponosiliście Państwo następujące typy nakładów: (ank. możliwe wiele odpowiedzi, jeśli wskazano ostatnią odpowiedź, wówczas jest jedyną możliwą)

- na działalność badawczo-rozwojową
- na działalność innowacyjną, czyli opracowanie nowych lub znacząco zmienionych produktów lub usług, sposobów zmiany organizacji firmy lub sposobów sprzedaży
- nakłady inwestycyjne
- żadne z powyższych

33.1. Proszę powiedzieć jaka część przychodów Państwa firmy jest przeznaczana na te nakłady? (CADAS wyświetli tylko te wskazane w 33) (pytanie prekodowane):

	0-5%	6-15%	16-29%	30-50%	Powyżej 50%	Nie wiem/ odmowa odpowiedzi (ank. nie czytać)
na działalność badawczo-rozwojową						
na działalność innowacyjną, czyli opracowanie nowych lub znacząco zmienionych produktów lub usług, sposobów zmiany organizacji firmy lub sposobów sprzedaży						
nakłady inwestycyjne						

34. (pytanie usunięte)

Relacje i sieci

35A. Czy poza relacjami kupna i sprzedaży współpracujecie Państwo z klientami i dostawcami?

- Tak
- Nie
- Nie wiem (ank. nie czytać)

35. (jeżeli w 35a = tak) Czy uczestniczycie Państwo we wspólnych wyjazdach z klientami bądź dostawcami?

- Tak
  - Nie
  - Nie wiem (ank. nie czytać)
36. (jeżeli w 35a = tak) Czy wymieniacie się Państwo upominkami świątecznymi z klientami bądź dostawcami?
- Tak
  - Nie
  - Nie wiem (ank. nie czytać)
37. (jeżeli w 35a = tak) Czy planujecie Państwo, wdrażacie technologie lub wymieniacie się informacjami wrażliwymi z klientami bądź dostawcami?
- Tak
  - Nie
  - Nie wiem (ank. nie czytać)
38. Czy należą Państwo do grup zakupowych?
- Tak
  - Nie
  - Nie wiem (ank. nie czytać)
- 38.1. Jaki zasięg mają te grupy?
- Tylko krajowy
  - Międzynarodowy
  - Nie wiem (ank. nie czytać)
39. Czy należą Państwo do grup sprzedażowych?
- Tak
  - Nie
  - Nie wiem (ank. nie czytać)
- 39.1. Jaki zasięg mają te grupy?
- Tylko krajowy
  - Międzynarodowy
  - Nie wiem (ank. nie czytać)
40. Czy należą Państwo do porozumień branżowych?
- Tak
  - Nie
  - Nie wiem (ank. nie czytać)
- 40.1. Jaki zasięg mają te porozumienia?
- Tylko krajowy
  - Międzynarodowy
  - Nie wiem (ank. nie czytać)
- 41a. Do jakich porozumień branżowych Państwo należą?
- klaster
  - stowarzyszenie branżowe
  - izba gospodarcza
  - nie wiem (ank. nie czytać)

Potrzeby w zakresie wsparcia

41. Czy Pana/i firma w ciągu ostatnich trzech lat korzystała z zewnętrznych źródeł finansowania działań mających na celu zmianę produktów/ usług, organizacji firmy, formy lub sposobu sprzedaży?

- Tak
- Nie
- Nie wiem (ank. nie czytać)

41.1. (zadaj jeśli 41: tak) Jakże to były źródła? (ank. możliwe wiele odpowiedzi)

- Dotacje z funduszy regionalnych (np. Regionalny Program Operacyjny)
- Dotacje z funduszy krajowych (np. Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka)
- Instrumenty zwrotne (np. pożyczki z funduszu Jeremie)
- Kapitał inwestorów zewnętrznych
- Fundusze venture capital lub aniołowie biznesu
- Pożyczki lub kredyty bankowe
- Wejście na giełdę
- Inne, jakie? .....

42. Czy Pana/i firma planuje w najbliższym czasie skorzystać z zewnętrznych źródeł finansowania działań mających na celu zmianę produktów/ usług, organizacji firmy, formy lub sposobu sprzedaży?

- Tak
- Nie
- Nie wiem (ank. nie czytać)

42.1. (zadaj jeśli 42: tak) Jakże to mogą być źródła? (ank. możliwe wiele odpowiedzi)

- Dotacje z funduszy regionalnych (np. Regionalny Program Operacyjny)
- Dotacje z funduszy krajowych (np. Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka)
- Instrumenty zwrotne (np. pożyczki z funduszu Jeremie)
- Kapitał inwestorów zewnętrznych
- Fundusze venture capital lub aniołowie biznesu
- Pożyczki lub kredyty bankowe
- Wejście na giełdę
- Fundusze europejskie (ank. nie czytać)
- Jeszcze nie wiem (ank. nie czytać)
- Inne, jakie? .....

43. Czy Pana(i) firma poszukuje informacji w wymienionych przeze mnie obszarach?

- trendy technologiczne, rynkowe
- usługi proinnowacyjne, techniczne/ technologiczne
- wsparcie na rozwój produktów i prototypowanie
- wsparcie innowacji ze środków publicznych
- usługi instytucji badawczych
- możliwości pozyskania inwestorów
- możliwości korzystania z laboratoriów/ infrastruktury badawczej
- możliwości rozwiązania konkretnych problemów
- umowy w zakresie transferu wiedzy i technologii oraz potencjalnych partnerach w sektorze nauki

- dostawcy rozwiązań technicznych i technologicznych
- wsparcie w ocenie pomysłów innowacyjnych, poszukiwaniu nowych zastosowań produktów
- żadne (ank. nie czytać)

44. Czy Pana(i) firma potrzebuje wsparcia doradczego w wymienionych przeze mnie obszarach?

- Techniczno-ekonomiczne studia wykonalności
- Tworzenie wniosków o dofinansowanie i opisów projektów
- Zarządzanie projektami badawczo-rozwojowymi
- Finansowanie projektów B+R
- Tworzenie strategii rozwoju firmy
- Produktów innowacyjnych/ochrony patentowej i wzorów użytkowych
- Wdrażanie strategii/instrumenty wdrożeniowych
- Zarządzanie projektami
- Branżowe know how
- Szkolenia pracowników
- Pozyskiwanie wykwalifikowanych pracowników
- Poszukiwanie pracowników naukowych
- Inne, jakie? .....
- żadne (ank. nie czytać)

Dziękuję za udział w ankiecie!

2.2. Trudności w realizacji

- Przeciętny czas trwania ankiety to 28 minut. Rekomenduje się zastosowanie wsparcia w postaci ankiety papierowej PAPI lub CAWI (badanie on-line), tak aby respondent mógł wziąć udział w badaniu w dogodnym dla siebie czasie (podniesie to wskaźnik „response rate” w badaniu).
- W części pytań brak wariantów odpowiedzi „nie wiem” / „nie potrafię wskazać” / „nie dotyczy”. Szczególnie w przypadku pytań z zastosowaniem Skali Likerta może to skutkować nieco zaniżonym wskaźnikiem średniej oceny (z braku ww. opcji respondent wskazywał ocenę „1”).
- Brak zależności pytań od branży – w efekcie część respondentów wielokrotnie pytano o rzeczy zupełnie nieadekwatne do prowadzonej przez nich działalności, co powoduje chaos w ankiecie i irytację respondenta.
- Ponadnaturalnie wysokie kwoty wyznaczone dla sekcji PKD, w których w całym województwie znajduje się poniżej 1000 podmiotów. Prowadzi to w praktyce do niemożności realizacji badania w tych obszarach. Rekomenduje się odstępianie od tej praktyki w szczególności z uwagi na fakt, iż próba jest ważona.